

ธัมมัตถวรรค

๙. อริยพาลีสีกวตถุ. (มยา วุจเจเต)(๒๐๑)

"น เตน อริโย โหตีติ อิมं ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตฺวเน วิ
หฺรณโต เอกํ อริยํ นาม พาลีสิกํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกทิวสํ หิ สตุถา ตสฺส (พาลีสิกสฺส) โสตาปตฺติมคฺคสฺส อุป
นิสฺสยํ ทิสฺวา สาวตฺถิยา อุตฺตรทฺวารคามे ปิณฑาย จริต
วา ภิกฺขุสงฺฆปรีวฺโต ตโต (คามโต) อาคจฺจติ.

ตสมิํ ขณฺเ โส พาลีสิกो พลฺลิเสน มจฺเณ คณฺหนฺโต พุทฺธปฺป
มฺหํ ภิกฺขุสงฺฆํ ทิสฺวา พลฺลิสมฺมจฺิ จทฺเทตฺวา อฏฺฐาสิ.

สตุถา ตสฺส อวิทฺฐเร จาเน นินฺตติตฺวา จิตฺโต "ตฺวํ กิณฺนาโม อสิ,
ตฺวํ กิณฺนาโม อสึติ สารีปฺตตฺตเถราทึนํ (เถรานํ) นามานิ ปุจฺฉิ.

เตปิ (เถรา) "อหํ สารีปฺตโต อมฺหิ, อหํ โมคฺคคฺคฺลาโน อมฺหิ
ติ อตฺตโน อตฺตโน นามานิ กถยีสฺสุ.

พาลีสิกो จินฺเตสิ "สตุถา สพฺเพสํ (เถรานํ) นามานิ ปุจฺฉติ, (สตุ
ถา) มมาปี นามํ ปุจฺฉิสฺสติ มณฺเฑติ.

สตุถา ตสฺส อิจฺฉํ ญตฺวา "อุปาสก ตฺวํ โก นาม อสึติ ปุจ
ฉิตฺวา, (พาลีสิกเณ) "อหํ ภาณเต อริโย นาม อมฺหิติ (วเจเน) วุต
เต, "น อุปาสก ตาทีโส ปาณาติปาตี (ปุคฺคโล) อริโย นาม โห
ติ, อริโย ปน (ปุคฺคโล) มหาชนสฺส อวิหีสนภาเว จิตฺโต โหตีติ วตฺวา
อิมํ คถํ อาห

"น เตน อริโย โหติ เยน ปาณานิ หีสติ;
อหิสา สพฺพปาณานํ `อริโยติ ปุจฺฉติ.

ตตถ (ปะเทส) "อหีสาดิ: (ปะทสฺส) อหีสเนนาติ อตุโถ. อิทำ (อตถ
รูปี ภควตา) วุตตัม โหติ "(ปุคฺคโล) เยน (การณฺณ) ปาณานิ หีสติ, (โส
ปุคฺคโล) น เตน การณฺณ อริโย โหติ; โย (ปุคฺคโล) ปน สพฺพ-
ปาณานํ ปาณิอาทินา (ปะหฺรณฺวตฺถุนา) อหีสเนน เมตฺตาทิ
ภาวนาย ปตฺติจฺจิตฺตฺตา หีสโต อารา จิตฺ, อัย (ปุคฺคโล ภควตา) `อริโย
ติ ปวฺจฺจตีติ อตุโถติ ฯ

เทสนาวสาเน พาลิสฺสโก โสตาปะตฺติฬเล ปตฺติจฺจหิ.

สมปะตฺตํปี (ชนานํ) สาดฺธิกา เทสฺนา อโหสีติ.

อริยพาลิสฺสิกวตฺถุ นิฏฺฐิตํ.